

29

ONSALA SANDÖ

Naturvärde: BZLK, Klass I.

Omfattning: Onsala Sandö.

Kommundel: 4 Onsala.

Areal: 158 ha, varav 55 ha land.

Beskrivning

Onsala Sandö är skild från fastlandet genom ett vadbart sund. Ön saknar bebyggelse. Den småkuperade ön består huvudsakligen av hållmarker. Dessa domineras av rishedsvegetation med ljung, kråkris, blodrot och kruståtel. Enbuskar förekommer i varierande utsträckning. I sänkorna växer rikligt med stagg, ängsvädd, hirs- och hundstarr. Ett flertal vattensamlingar finns med bl a vitmossa, ängsull och knappsäv samt angränsande klockljunghed. Närmast havet förekommer trift i stor mängd, samt strandmalört. En tallskog täcker stora delar av ön i öster. Invid Sandö-vad finns strandäng och högörtäng. Både murgröna och idegran förekommer på ön.

Området har inte betats på ett flertal år (sånär som på strandängsremsan i öster). Det vindpinade läget har dock förhindrat en igenväxning.

Lämningar från förhistorisk tid finns i form av flera rösen och stensättningar, varav ett mycket stort och välbevarat långröse (drygt 80 meter). Ett flertal stenhägnader (tomtningar) från sillfiskeperioderna finns samlade i några områden på ön. Området är av riksintresse för kulturmiljövården, objekt KN 5 Onsala Sandö och ingår i riksintresse för naturvården, objekt NN 5 Kungsbackafjorden-Södra Onsalahalvön-Nidingen-Rolfsån respektive riksintresse för friluftslivet, objekt FN 5 Onsalalandet-Kungsbackafjorden-Tjolöholm. Området ingår även den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet och i förslag till nytt program för kulturminnesvård i Kungsbacka kommun.

Bedömning

Onsala Sandö är en mycket värdefull del av skärgårdslandskapet på Onsalahalvöns västsida. Ön har en lång hävdhistoria och värdefulla kulturspår. Vegetationen är mångformig och artrik.

För att öns naturvärden på längre sikt ska kunna bevaras, krävs det att beteshävderna återinförs.

Skala 1:15000. Stenkelås 3:2.

Referenser

- Förslag till ”Program för kulturminnesvård i Kungsbacka kommun. Kulturnämnden 2001-02-06 § 3”.
- Lindfeldt, K. 1990. Ängs- och hagmarker i Kungsbacka kommun. Länsstyrelsens meddelande nr 1990:2.
- Länsstyrelsen 1988. Områden av riksintresse. Kulturminnesvård. Länsstyrelsens meddelande nr 1988:17.
- Länsstyrelsen 1988. Områden av riksintresse. Friluftsliv. Länsstyrelsens meddelande nr 1988: 18.
- Länsstyrelsen 1994. Bevarandeprogram för odlingslandskapet i Hallands län. Länsstyrelsens meddelande nr 1994:11.
- Länsstyrelsen. 2001. Områden av riksintresse för naturvård i Hallands län. Länsstyrelsens meddelande 2001:20.
- Naturvårdsverket. 1996. Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet.